

บทความวิชาการเกษตรเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

ฝ่ายวิทยุการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร. 02-5798511 โทรสาร 02-5793927

เรียบเรียงโดย นางสาวศิวาพร คงมีทรัพย์

รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร

เรื่อง สศก. เปิดผลศึกษาจัดการสิ่งปลูกจากฟาร์มสุกรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ด้วยแนวคิด BCG Model
ออกอากาศวันพุธที่ 2 พฤศจิกายน 2565

สวัสดีค่ะ คุณผู้ฟังขอต้อนรับเข้าสู่รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ในระบบ เอ.เอ็ม ความถี่ 1,386 กิโลเฮิร์ต เวลา 06.30 – 07.00 น. สำหรับรายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกรในวันนี้นำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว เรื่อง สศก. เปิดผลศึกษาจัดการสิ่งปลูกจากฟาร์มสุกรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ด้วยแนวคิด BCG Model ขอเชิญติดตามรับฟังได้เลยค่ะ

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยถึงผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสิ่งปลูกจากฟาร์มสุกรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยการนำผลพลอยได้จากบ่อบำบัดน้ำเสียแบบได้ก๊าซชีวภาพในฟาร์มสุกร ได้แก่ ก๊าซชีวภาพ กากตะกอน และน้ำเสียที่ผ่านการบำบัด กลับมาใช้ภายในฟาร์มรวมทั้งจำหน่ายสร้างรายได้เพิ่ม เพื่อมุ่งยกระดับฟาร์มเลี้ยงสุกรไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตามแนวทางของ BCG Model (Bio-Circular-Green Economy) หรือการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว

ในการศึกษาครั้งนี้ สศก. ได้ทำการศึกษา เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนที่ได้มาตรฐานฟาร์ม GAP ที่มีระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้ในการผลิตก๊าซชีวภาพ โดยเกษตรกรจะชำระล้างมูลสุกรผ่านท่อไปยังบ่อหมักก๊าซชีวภาพ ซึ่งบ่อปิดคลุมด้วยพลาสติกทำให้เกิดการผลิตก๊าซชีวภาพด้วยกระบวนการหมักแบบไร้ออกซิเจน ใช้ระยะเวลาในการหมักประมาณ 14-20 วัน จึงเกิดก๊าซ โดยเกษตรกรสามารถนำไปผ่านเครื่องปั่นไฟ เพื่อเปลี่ยนเป็นกระแสไฟฟ้าและนำไปใช้กับพัดลมในฟาร์ม ซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิตในส่วนของค่าพลังงานในฟาร์มลงได้ นอกจากนี้ กากตะกอนที่เหลือจากการหมัก เกษตรกรจะดูดออกมาจากบ่อและนำไปตากแดดให้แห้งและนำไปขายเป็นปุ๋ย หรือใช้เพาะปลูกพืชในฟาร์มเพื่อทดแทนปุ๋ยเคมีได้

รวมทั้งได้ศึกษากรณีการใช้ก๊าซชีวภาพจากฟาร์มสุกรในระดับชุมชน ต.ท่ามะนาว อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี ซึ่ง อบต. ท่ามะนาว ได้จัดทำโครงการร่วมกับภาคีเครือข่ายจากหลาย ๆ หน่วยงานให้การสนับสนุนงบประมาณและองค์ความรู้ในการปรับปรุงบ่อบำบัดน้ำเสียแบบผลิตก๊าซชีวภาพในฟาร์มสุกร ตลอดจนการวางระบบท่อก๊าซชีวภาพไปยังครัวเรือนในชุมชน โดยมีฟาร์มสุกรในชุมชนเข้าร่วม 11 ฟาร์ม เพื่อส่งก๊าซชีวภาพให้กับครัวเรือนในชุมชนใช้ทดแทนก๊าซหุงต้ม LPG จำนวน 486 ครัวเรือน โดยมีวิสาหกิจชุมชนผู้ใช้ก๊าซจากมูลสัตว์เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการและจัดเก็บค่าบริการจากการใช้ก๊าซชีวภาพของชุมชน ตลอดจนการบำรุงรักษาระบบท่อก๊าซ

นอกจากนี้ อบต.ท่ามะนาว ได้เข้าร่วมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ซึ่งจะมีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดการปล่อยสู่ชั้นบรรยากาศจากกระบวนการบำบัดน้ำเสียแบบผลิตก๊าซชีวภาพของฟาร์มสุกร และให้การรับรอง

ปริมาณคาร์บอนเครดิตซึ่งสามารถนำไปจำหน่ายให้กับภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนผู้ที่สนใจจะนำไปชดเชยกิจกรรม การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเอง ซึ่งตั้งแต่ปี 2559 – 2563 สามารถขายคาร์บอนเครดิตแล้วรวมทั้งสิ้น 7,235 ตัน CO₂ เป็นเงิน 1,853,234.03 บาท โดยในปี 2564 มีปริมาณคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรอง 5,156 ตัน CO₂ คิดเป็นมูลค่า 1,031,213 บาท โดยรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิตจะนำเข้าวิสาหกิจชุมชนผู้ใช้อำนาจจากมูลสัตว์

สำหรับกรณีศึกษาดังกล่าว สามารถนำมาเป็นต้นแบบของการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนด้านพลังงาน และเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลจากฟาร์มสุกรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ตามแนวทางของ BCG Model ได้ โดยผลประโยชน์ 3 ด้าน คือ **ทางด้านเศรษฐกิจ** ได้แก่ ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ในฟาร์ม ลดต้นทุนค่าก๊าซหุงต้มให้ครัวเรือนในชุมชน และสร้างรายได้จากการคาร์บอนเครดิต **ด้านสังคม** ได้แก่ สร้างการแบ่งปันผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนผ่านวิสาหกิจชุมชนผู้ใช้อำนาจ และสร้างงาน สร้างอาชีพ (ช่างชุมชน) พึ่งพาตนเองได้ และ**ด้านสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ ลดการปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ลดกลิ่นเหม็น แอมโมเนีย การใช้ก๊าซชีวภาพทดแทนน้ำมันและไฟฟ้าในฟาร์มลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ รวมทั้งการใช้ก๊าซชีวภาพทดแทนก๊าซหุงต้ม LPG ในครัวเรือน เป็นต้น

นางกาญจนา แดงรุ่งโรจน์ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวเสริมว่า ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างฟาร์มสุกรทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ มีการนำก๊าซชีวภาพมาใช้ประโยชน์เฉลี่ย 4,566 ลบม./ฟาร์ม/ปี โดยนำมาใช้เพื่อทดแทนน้ำมันและไฟฟ้าของกิจกรรมภายในฟาร์ม ทำให้ประหยัดค่าน้ำมันและค่าไฟฟ้าโดยเฉลี่ย 63,980 บาท/ฟาร์ม/ปี อย่างไรก็ตาม ฟาร์มส่วนใหญ่มีการนำก๊าซชีวภาพมาใช้ประโยชน์ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีในการจัดเก็บ และมีต้นทุนในการนำไปใช้ประโยชน์สูง ทำให้ต้องปล่อยก๊าซชีวภาพทิ้งโดยไม่เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ในส่วนของการศึกษาการใช้ก๊าซชีวภาพจากฟาร์มสุกรในระดับชุมชน ต.ท่ามะนาว อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรีพบว่า วิสาหกิจชุมชนฯ จะเก็บค่าบริการการใช้ก๊าซชีวภาพจากฟาร์มสุกรเพื่อทดแทนก๊าซหุงต้ม LPG ครัวเรือนละ 50 - 55 บาท/เดือน หรือเฉลี่ยครัวเรือนละ 692 บาท/ปี ซึ่งช่วยให้ครัวเรือนในชุมชนสามารถประหยัดค่าใช้จ่าย ก๊าซหุงต้ม LPG ไปได้ครัวเรือนละ 2,806 บาท/ปี หรือลดลงร้อยละ 80.21 ทั้งนี้ อบต.ท่ามะนาวมีความมุ่งมั่นพัฒนา ชุมชนอย่างจริงจัง โดยสร้างความเข้าใจกับคนในชุมชนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และทำโครงการนำร่องให้เห็นจริงก่อน ขยายผล เพื่อให้เห็นขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการบูรณาการงานจากหน่วยงานต่างๆ เครือข่ายภายนอกเข้ามา ช่วยพัฒนาพลังงานทดแทนในชุมชน พัฒนาอาชีพช่างชุมชนเพื่อให้สามารถบำรุงรักษาระบบส่งก๊าซในชุมชน ได้อย่างยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้จนเกิดเป็นผลสำเร็จ สำหรับท่านที่สนใจข้อมูลการสัมมนาและผลการศึกษาข้างต้น สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ส่วนวิจัยเศรษฐกิจปศุสัตว์และประมง สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร (สวศ.) สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0 2561 3448 ในวันและเวลาราชการ

ราคาที่เกษตรกรขายได้ทั่วประเทศ

ข้าว

ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลินาปี เฉลี่ยตันละ 14,328 บาท สัปดาห์ก่อน 14,171 บาท

ข้าวเปลือกความชื้น 15% เฉลี่ยตันละ 9,537 บาท สัปดาห์ก่อน 9,420 บาท

ข้าวโพด

ข้าวโพดความชื้นไม่เกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 9.69 บาท สัปดาห์ก่อน 9.56 บาท

ข้าวโพดความชื้นเกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.84 บาท สัปดาห์ก่อน 7.68 บาท

ถั่วเหลือง

ถั่วเหลืองชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 18.50 บาท สัปดาห์ก่อน 18.00 บาท

ถั่วลิสง

ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้ง สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 54.44 บาท สัปดาห์ก่อน 49.83 บาท

ถั่วลิสงทั้งเปลือกสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 32.22 บาท สัปดาห์ก่อน 30.02 บาท

ถั่วเขียว

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่ชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 30.00 บาท ราคาตรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

ถั่วเขียวผิวเมล็ดเล็กคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ปาล์มน้ำมัน

ผลปาล์มทั้งทะลาย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 4.85 บาท สัปดาห์ก่อน 4.83 บาท

มันสำปะหลัง

หัวมันสำปะหลังสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 2.60 บาท สัปดาห์ก่อน 2.55 บาท

มันเส้น

มันเส้น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 6.83 บาท ราคาตรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

ฝ้าย

สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ไหม

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,810 บาท สัปดาห์ก่อน 1,897 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,394 บาท สัปดาห์ก่อน 1,468 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,008 บาท สัปดาห์ก่อน 985 บาท

สับปะรด

สับปะรดโรงงาน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 6.67 บาท สัปดาห์ก่อน 6.93 บาท

สับปะรดบริโภค สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 10.93 บาท สัปดาห์ก่อน 11.41 บาท

ยางพารา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 48.47 บาท สัปดาห์ก่อน 48.55 บาท

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 47.96 บาท สัปดาห์ก่อน 48.05 บาท

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 47.46 บาท สัปดาห์ก่อน 47.55 บาท

ยางก้อนคละ	สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 21.95 บาท สัปดาห์ก่อน 22.06 บาท
เศษยางคละ	สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 20.47 บาท สัปดาห์ก่อน 20.96 บาท
น้ำยางสดคละ	สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 42.76 บาท สัปดาห์ก่อน 41.75 บาท

ราคาสินค้าปศุสัตว์

สุกร

สุกรน้ำหนัก 100 ก.ก.ขึ้นไป สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 103.88 บาท สัปดาห์ก่อน 103.58 บาท

ไก่เนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 45.22 บาท สัปดาห์ก่อน 45.28 บาท

ไข่ไก่

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 346 บาท ราคาทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

ไข่เป็ด

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 389 บาท สัปดาห์ก่อน 388 บาท

โคเนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 99.38 บาท สัปดาห์ก่อน 99.17 บาท

กระบือ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 81.04 บาท สัปดาห์ก่อน 79.14 บาท

ราคาสินค้าประมง

ปลาตุ๊กบึกอูย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 53.30 บาท สัปดาห์ก่อน 60.63 บาท

ปลาช่อน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 82.45 บาท สัปดาห์ก่อน 79.64 บาท

กุ้งขาวแวนนาไม สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 136.01 บาท สัปดาห์ก่อน 126.38 บาท

ปลาทุ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 73.75 บาท ราคาทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

ปลาหมึกกระดอง สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ปลาเป็ด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 6.85 บาท ราคาทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

ปลาป่น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 40.00 บาท สัปดาห์ก่อน 39.60 บาท

จากกันวันนี้ฝากประชาสัมพันธ์ข่าวสารของศูนย์บริการร่วมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเปิดให้บริการ ข้อมูล/ข่าวสาร และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งเป็นจุดรับบริการที่รวมงานบริการหลายประเภท จากหลายหน่วยงานของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นรับบริการต่าง ๆ ได้ที่จุดรับเรื่อง เพียงจุดเดียว โดยเราให้บริการข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร

ข้อมูลข่าวสาร ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ข้อมูลรายงานการสรุปสถานการณ์รายวัน เป็นต้น โดยทุกท่านสามารถติดต่อได้หลายช่องทางที่

- Call Center 1170

- เว็บไซต์ [www.moac.go.th /builder/service/](http://www.moac.go.th/builder/service/)

- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884

ขอขอบคุณ สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง สศก. เปิดผลศึกษาจัดการสิ่งปฏิภูลจากฟาร์มสุกรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ด้วยแนวคิด BCG Model และสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่รายงานให้เราได้ทราบกันในสัปดาห์นี้ด้วยค่ะ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตรที่กรุณาเป็นสื่อกลางให้เราได้พบกัน ทุกสัปดาห์

สำหรับวันนี้เวลาของเราได้หมดลงแล้ว หากคุณผู้ฟังท่านใดต้องการ ติดต่อสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร สามารถติดต่อได้ที่ ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ทางเบอร์โทรศัพท์ 02-561-2870 หรือติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวได้ที่เว็บไซต์ สศก. www.oae.go.th / Fanpage Facebook เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน และอีกหนึ่งช่องทางเพื่อร่วมติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรผ่าน line@ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร โดยคุณผู้ฟังสามารถเพิ่มเราเป็นเพื่อนได้ โดยค้นหา ID Line : @oaenews เพียงเท่านี้คุณผู้ฟังก็สามารถติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรได้อย่างทันสถานการณ์ สำหรับวันนี้เวลาของรายการหมดแล้ว พบกันใหม่ในวันศุกร์ สวัสดีค่ะ